

Středa/Mittwoch, 25. 2. 2015

9.30—10.00

Příjezd, registrace/Ankunft, Registrierung

10.00—10.15

Přivítání/Begrüßung

10.15—11.30

1. Uvedení do tématu/Einführung ins Thema (Moderation: Mgr. Peter Sokol, ITI Praha)

Nacistická nucená práce po odškodnění – bílá místa ve výzkumu a kultuře vzpomínání/
NS-Zwangsarbeit nach der Entschädigung – weiße Flecken in der Forschung und Erinnerungskultur
Dr. Tomáš Jelínek, Česko-německý fond budoucnosti

Formen der NS-Zwangsarbeit in der Tschechischen Republik – ein Überblick/
Formy nacistické nucené práce v České republice – přehled
Dr. phil. Alfons Adam, Institut Tereziánské iniciativy, Praha

Tábory nucené práce v návaznosti na válečný průmysl/
Zwangsarbeiterlager und ihre Wechselbeziehung zur Kriegsindustrie
Ivan Rous, Severočeské muzeum v Liberci

Přestávka/Pause

11.45—13.00

2. Místo ve vzpomínkách/Der Ort in der Erinnerung (Moderation: Mgr. Ondřej Matějka, Ústav pro studium totalitních režimů)

Der authentische Ort – die Rolle der Baudenkmäler für die Erinnerungskultur/
Autentické místo – role stavebních památek pro kulturu vzpomínání
Dr. phil. Jörg Skriebeleit, KZ-Gedenkstätte Flossenbürg (angefragt/nepotvrzeno)

Flossenbürg a Lety – nová místa paměti?
Flossenbürg und Lety. Neue Gedenkorte?
Mgr. Terezie Vávrová, Antikomplex z. s.

Bez paměti. Pracovní tábor Rtyň nad Bílinou, okres Teplice – Šanov/Ohne Erinnerung. Das Arbeitslager Hertine, Kreis Teplitz-Schönau
PhDr. Ing. arch. Lenka Burgerová, Ph.D., Fakulta architektury, ČVUT Praha

Přestávka na oběd/Mittagspause

14.00—15.15

3. Místa nucené práce dnes – muzeální využití/Orte der Zwangsarbeit heute – museale Nutzung (Moderation: Mgr. Jiří Křížek, Severočeské muzeum v Liberci)

Orte der Zwangsarbeit im ehemaligen KZ Buchenwald als technische Denkmale?
Místa nucené práce v bývalém KT Buchenwald jako technické památníky?
Mgr. Anke Binnewerg, Bauhaus-Universität Weimar

Das Dokumentationszentrum NS-Zwangsarbeit als exemplarischer Ausstellungen – und Lernort/
Dokumentation centrum nacistické nucené práce jako exemplární výstavní a naučné místo
Dr. Christine Glauning, Dokumentationszentrum NS-Zwangsarbeit, Stiftung Topographie des Terrors

Zwangsarbeit in Leipzig – Vergessene Geschichte?
Nucená práce v Lipsku – zapomenutá historie?
Anne Friebel/Anja Kruse, Gedenkstätte für Zwangsarbeit Leipzig

Přestávka/Pause

15.30—16.45

4. Dokumentace vzpomínání/Dokumentation der Erinnerung (Moderation: Mgr. Tereza Štěpková, ITI Praha)

„Za pomníčky“, Im Andenken“
Mgr. Jan Špringl, Památník Tereziín

Pietní místa v lokalitách pobočných koncentračních táborů v ČR/
Denkmäler an Orten von KZ-Außenlagern in Tschechien
PhDr. Lubor Lacina, Severočeské muzeum v Liberci

Das ehemalige Kriegsgefangenenlager Großporitsch, die späteren Zittwerke als Ort der NS-Zwangsarbeit bei Zittau/
Někdejší zajatecký tábor Großporitsch, pozdější Zittwerke jako místo nacistické nucené práce u Žitavy
Armin Pietsch, Hillersche Villa Zittau

Přestávka/Pause

17.00—18.15

5. Nacistická nucená práce v paměťových institucích/NS-Zwangsarbeit im Museum (Moderation: Dipl. pol. Thomas Irmer)

Gefangen – Gestorben – Begraben. Sowjetische Kriegsgefangene in der deutschen und polnischen Erinnerungskultur an die Opfer nationalsozialistischer Vernichtung und Verfolgung/
Chycený – zemřelý – pohřbený: Sovětští váleční zajatci v německé a polské kultuře vzpomínání na oběti nacionálněsocialistického ničení a pronásledování
Jens Nagel, M.A., Gedenkstätte Zeithain, Stiftung Sächsische Gedenkstätten

Nucená práce v Holýšově/
Zwangsarbeit in Holýšov (Holleischen)
Josef Hais, Dům dějin Holýšovska

Nucené nasazení v keramickém průmyslu v archívních dokumentech na příkladu putovní výstavy Nucená práce pro „bílé zlato“/
Archivalien im Zusammenhang mit der Zwangsarbeit in der Porzellanindustrie am Beispiel der Wanderausstellung Zwangsarbeit für „Weiβes Gold“
PhDr. Zdeňka Kokošková/Mgr. Monika Sedláková, Národní archiv Praha

19.00

Večeře/Abendessen

Čtvrtek/Donnerstag, 26. 2. 2015

8.30—9.00

Příjezd, registrace/Ankunft, Registrierung

9.00—10.15

6. Prameny: Pamětníci a orální historie/Quellen: Zeitzeugen und Oral History (Moderation: Christian Jaques, Université de Strasbourg)

Pobočné koncentrační tábory na Trutnovsku ve vzpomínkách pamětníků/
Die Trautenauer KZ-Außenlager in Zeitzeugenerinnerungen
PhDr. Tamara Nováková, Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy

Lokální tábory nucené práce a svědectví pamětníků v archivu USC Shoah Foundation/
Regionale Arbeitslager und Zeitzeugenberichte im Archiv der USC Shoah Foundation
Martin Šmok, USC Shoah Foundation

Online archiv „Nucená práce 1939–1945“/
Das Online-Archiv „Zwangsarbeit 1939–1945“
Mgr. Šárka Jarská, Živá paměť Praha

Přestávka/Pause

10.30—11.00

7. Archäologie – wenn die Quellen schweigen/Archeologie – když prameny mlčí (Moderation: Ivan Rous, Severočeské muzeum v Liberci)

Orte der Zwangsarbeit in der Landesarchäologie Brandenburg/
Místa nucené práce v zemské archeologii Brandenburg
Dr. Thomas Kersting M.A., Brandenburgisches Landesamt für Denkmalpflege

Pracovní tábory v oboru hornictví a podzemních staveb ve 20. století/
Arbeitslager im Bereich des Bergbaus und unterirdischer Bauwerke im 20. Jahrhundert
Martin Přibíl, Národní technické muzeum Praha

Zánik a archeologizace důlního závodu
a zajateckého tábora Sauersack/Rolava
Der Verfall und die Archäologisierung des
Bergwerkes und des Kriegsgefangenenlagers
Sauersack

**Petr Hasil, UJEP Ústí nad Labem/Mgr. David
Novák (Archeologický ústav AVČR)/Mgr. Jan
Hasil (Archeologický ústav AVČR)**

Přestávka na oběd/Mittagspause

12.45—14.00

**8. Dimensionen der Zwangsarbeit/
Rozměry nucené práce (Moderation:
Dr. phil. Alfons Adam, ITI Praha)**

Obozy jenieckie w Lamsdorf w niemieckim
systemie pracy przymusowej (1939–1945).
Historia i pamięć/Das Kriegsgefangenenlager
Lamsdorf im deutschen System der
Zwangsarbeit (1939–1945). Geschichte und
Erinnerung

**Dr. Anna Wickiewicz, Centralne Muzeum
Jęrców Wojennych w Łambinowicach-Opolu**

KL Gross-Rosen – rezerwuár niewolniczej siły
roboczej/Gross-Rosen – ein Reservoir der
Sklavenarbeit

Dr. Dorota Sula, Muzeum Gross-Rosen

Pracovní tábory při stavbě německé průběžné
dálnice Breslau – Wien jako součást
nacistické nucené práce/Arbeitslager beim
Bau der deutschen Verbindungs-Autobahn
Breslau – Wien im Rahmen der
NS-Zwangsarbeit

Jiří Vymětalík

Přestávka/Pause

14.15—15.30

**9. Místa nucené práce dnes – nemuzeální
využití/Orte der NS-Zwangsarbeit heute
– nichtmuseale Nutzung (Moderation:
Mgr. Terezie Vávrová, Antikomplex)**

Erinnerung an die landwirtschaftlichen
Zwangsarbeiter in Masuren/Vzpomínky
na zemědělskou nucenou práci v Mazurech
**PhDr. Katarzyna Woniak, Zentrum für
Historische Forschung Berlin der Polnischen
Akademie der Wissenschaften**

Ihnen – eine Gedenkwand in Erinnerung
an die Verfolgung im Außenlager des KZ
Flossenbürg auf dem Schulgelände des BSZ
„Julius Weisbach“ in Freiberg/Jim – stěna
vzpomínek v paměti na pronásledování
v pobočném táboře KT Flossenbürg na půdě
školy BSZ „Julius Weisbach“ ve Freibergu
Kathrin Krahl, Heinrich-Böll Stiftung Sachsen

Goehle Werke: Ein vergessener Ort in Dresden
wird zur Kulturfabrik/Goehle Werke: Z jednoho
zapomenutého místa v Drážďanech se stane
kulturní fabrika

Dr. Barbara Lubich, Zentralwerk Dresden

Přestávka/Pause

15.45—16.30

Závěrečná diskuse – Abschlussdiskussion

Arbeitsprachen/pracovní jazyky:

Deutsch – Tschechisch – Polnisch (simultan
gedolmetscht)/němčina – čeština – polština
(simultánní tlumočení)

Kontakt:

Ivan Rous
Severočeské muzeum v Liberci
Masarykova 11
460 01 Liberec 1
ivan.rous@muzeumlib.cz

Dr. phil. Alfons Adam
Institut Tereziánské iniciativy
Jáchymova 3
110 00 Praha 1
alfons.adam@terezinstudies.cz

Ztrácíme paměť? Zapomenutá místa nacistické nucené práce ve střední Evropě/Verlieren wir das Gedächtnis? Vergessen Orte der NS-Zwangsarbeit in Mitteleuropa Severočeské muzeum v Liberci, p. o., Masarykova 11, 460 01 Liberec 1 **25.—26. února/Februar 2015**

